

Info

Vojna o vodku sa možno čoskoro skončí

Čo je vodka? Tradičné "vodkové" štáty v EÚ tvrdia, že je to alkohol vyrobený z obilnín alebo zemiakov, pričom niektorí sú ochotní akceptovať aj melasu z cukrovej repy. V súčasnosti sa však vodka vyrába aj z hrozna či ovocia. Spor, ktorý o definíciu vodky vznikol, sa možno už čoskoro skončí. Nová legislatíva o destilátoch sa totiž dostáva na program plenárneho zasadnutia.

Najstaršie písomné zmienky o vodke pochádzajú z 15. storočia z Poľska a Ruska. Hoci nie je celkom jasné, z čoho sa presne vyrábala, isté je, že dnešné pravidlá sú pomerne voľné. Podľa platných predpisov možno vodku vyrábať z akýchkoľvek poľnohospodárskych surovín. Každý štát Únie má tak vlastný recept. Poliaci produkujú vodku z raže a zemiakov, Fíni z jačmeňa, Švédi z pšenice a ostatní z melasy cukrovej repy, hrozna či ovocia.

Rozpoznáte, čo pijete?

Kvôli definícii vodky sa jednotlivé členské štáty zoskupili do dvoch táborov. Kým jedni presadzujú prísnu verziu, druhí uprednostňujú liberálnejší výklad.

Šesť členských štátov EÚ, medzi ktoré zaradzujeme Poľsko, Švédsko, Fínsko, Estónsko, Lotyšsko a Litvu, za prijateľné suroviny považuje len obilniny, zemiaky a prípadne melasu z cukrovej repy. Tieto krajiny sa pritom opierajú o tvrdenie, že suroviny majú vplyv na samotnú chuť tohto nápoja. Do úvahy treba navyše vziať aj dlhodobú tradíciu v týchto štátoch, ktorá výrobu z iných surovín jednoducho nepripúšťa. Pozícia tejto "šesty" je na trhu EÚ pomerne silná. Spoločne sú zodpovední za 70 percent výroby vodky v EÚ a za 64 percent jej spotreby.

Ostatné štáty EÚ však oponujú. Domnievajú sa, že z chute nemožno zistiť pôvodnú surovinu, pretože po destilácii je vodka "bez chuti". Prísna definícia vodky by im navyše spôsobila nemalé obchodné straty.

Vodkový biznis

Finančné hľadisko celého sporu je veľmi dôležité. Predaj vodky na celosvetovom trhu totiž vygeneruje 12 miliárd dolárov ročne a celková spotreba je približne 4,5 miliárd litrov za rok. Rekordérmi v jej pití sú Rusi, ktorí sa na celkovej spotrebe podieľajú 57 percentami, pričom Európania vypijú zhruba 11 percent.

Potenciálny spor však nehrozí len v rámci Únie. Americkí predstavitelia naznačili, že striktné vymedzená definícia surovín by mohla byť považovaná za neoprávnenú prekážku v obchodovaní a schválený predpis by mohli napadnúť na pôde Svetovej ob-

chodnej organizácie.

Schnellhardtov kompromis

Európska komisia predložila návrh legislatívneho textu v decembri 2005. Koncom januára 2007 sa členovia Výboru EP pre životné prostredie dohodli na riešení, ktoré sa podľa nemeckého poslanca zo skupiny ľudovcov a európskych demokratov označuje ako Schnellhardtov kompromis. Zatiaľ čo etiketa na vodke z obilnín, zemiakov alebo melasy by zostala nezmenená, výrobok z ostatných surovín by niesol označenie "vodka vyrobená z" a nasledovala by pôvodná ingrediencia. Veľkosť názvu ingrediencie na etikete by pritom v porovnaní s veľkosťou nadpisu "vodka" mala byť aspoň dvojtretinová.

Nasledovali rokovania poslancov a ministrov členských štátov. Nová dohoda, ktorá vznikla len pred pár týždňami, však navrhla niekoľko zmien. Z definície pravej vodky by vypadol alkohol vyrobený z melasy a pri výrobe ostatných druhov vodiek by už veľkosť písma na etikete nehrala žiadnu úlohu.

Rozhodnú to "pivári"?

Nie všetci poslanci však s takýmto návrhom vyjadrili súhlas. Niektorí zástupcovia tradičných vodkových štátov preto už avizovali, že na plenárnej schôdzi predložia nové pozmeňovacie návrhy za účelom sprísnenia definície vodky.

Rozdelenie krajín v tejto otázke pritom výrazne kopíruje aj geografické oblasti Európy. Vodkové štáty sa nachádzajú predovšetkým v severnejších oblastiach EÚ. Fínsky socialista Lasse Lehtinen v tejto súvislosti uviedol: "Ide o bitku 'regiónu vodky' proti 'regiónu vína'. Medzi nimi pritom leží 'región piva', ktorý to nakoniec celé rozhodne."

Rozprava k návrhu sa uskutoční v pondelok a samotné hlasovanie o deň neskôr. Priamy prenos môžete sledovať na nižšie uvedenom odkaze.